

MODERN GREEK A2 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A2 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO A2 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A consists of two passages for comparative commentary.
- Section B consists of two passages for comparative commentary.
- Choose either Section A or Section B. Write one comparative commentary.
- It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- La section A comporte deux passages à commenter.
- La section B comporte deux passages à commenter.
- Choisissez soit la section A, soit la section B. Écrivez un commentaire comparatif.
- Vous n'êtes pas obligé(e) de répondre directement aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le souhaitez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la Sección A hay dos fragmentos para comentar.
- En la Sección B hay dos fragmentos para comentar.
- Elija la Sección A o la Sección B. Escriba un comentario comparativo.
- No es obligatorio responder directamente a las preguntas de orientación que se incluyen, pero puede utilizarlas si lo desea.

Διαλέξτε ή την πρώτη ή τη δεύτερη ενότητα

ΕΝΟΤΗΤΑ Α

Να αναλύσετε και να συγκρίνετε τα ακόλουθα δύο κείμενα. Εξετάστε τις ομοιότητες και τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους, καθώς και στο θεματικό τους περιεχόμενο. Σχολιάστε πώς χειρίζονται οι συγγραφείς τη δομή, τον τόνο, τις εικόνες και άλλα υφολογικά στοιχεία για να μεταδώσουν το νόημα που θέλουν. Δεν είναι απαραίτητο να απαντήσετε ευθέως στις βοηθητικές ερωτήσεις που τα συνοδεύουν. Ωστόσο, καλό θα είναι να τις χρησιμοποιήσετε ως αφετηρία του συγκριτικού σχολιασμού που θα κάνετε.

Κείμενο 1

Ένα από τα παιδιά δεν είχε μιλήσει καθόλου. Σε μια ανάπαυλα σιωπής, πρόφερε χαμηλόφωνα σαν να ντρεπόταν, όμως με ένα υπόστρωμα αποφασιστικότητας: «Εγώ... Εγώ θα ήθελα να ήμουν νερό».

Τα άλλα παιδιά έπεσαν απάνω του με φωνές, τσιμπιές, σαρκασμούς. Μια παθιασμένη
5 κατακραυγή, λες και είχε πατήσει κάποιον άγραφο νόμο (αν έχουν δα και τα παιδιά τους δικούς τους νόμους, μιαν άλλη αδυσώπητη λογική). Η επιλογή του αγοριού ήταν απαράδεκτη· παράλογη ή κάτι χειρότερο, γελοία. Τι θα πει, νερό! Ακούς εκεί νερό...

Να τολμήσω – ω αλαζονεία των «μεγάλων»– να του δανείσω υις λέξεις που δεν μπορούσε να βρει, απαλλαγμένο για λίγο χρόνο ακόμα από τις εξηγήσεις, τις αναλύσεις, τις δικαιολογίες που
10 μας κατατρύχουν¹ σαν ενηλικιωθούμε;

Θα ήθελα να ήμουν νερό, λέει, γιατί το νερό πάει παντού· παίρνει όποιο σχήμα του προσφερθεί· αλλάζει χίλιες μορφές· περιέχει όλες τις αντιφάσεις. Ήρεμο, άγριο, βαθύ, ρηχό· μικροσκοπικό και απέραντο· ζωογόνο και θανατηφόρο. Εξαπολύεται ένα πλήθος εικόνων. Μια σταγόνα δροσιάς ισορροπεί στην άκρη ενός πράσινου φύλλου. Διαγώνιες γραμμές της
15 βροχής στο τζάμι. Κρυφή κλωστή νερού ανάμεσα στα βρύα. Λαμπεροί καθρέφτες νερού στις λακούβες του δρόμου. Στρογγυλό γυαλιστερό μάτι στο μαύρο βάθος του πηγαδιού. Θεόρατα υδάτινα παραπετάσματα, οι καταρράκτες. Αργοκίνητο ποτάμι κατευθύνεται προς τη θάλασσα, όπου χάνεται χωρίς ποτέ να χαθεί, ομοιόμορφο και ποτέ όμοιο.

Γούρνες, πηγές, συντριβάνια.
20 Σπιτικό νερό. Κάτι κοχλάζει στη φωτιά, προανάκρουσμα απόλαυσης ή απλής ικανοποίησης. Ευλογία ζεστού νερού σε κουρασμένα μέλη. Το νερό της φιλοξενίας· παγωμένο νερό στο θαμπό ποτήρι.

Νερό για διψασμένους. Νερό-οπτασία στον κίτρινο ορίζοντα της ερήμου. Στο άλλο άκρο, πανίσχυρο νερό της πλημμύρας· το απέραντο κυρίαρχο νερό που αντίκρουσε ο Νώε. Το πρωταρχικό
25 νερό, μοναδικό, μοναδικό στοιχείο της άμορφης ακόμα φύσης, στην αρχή αρχή της Γένεσης. «Και πνεύμα Θεού επεφέρετο επάνω του ύδατος»². Το νερό, η καταγωγή μας.

Καίη Τσιτσέλη, «Μια τρύπα στο νερό», *Ο χορός των ωρών*, Αθήνα 1998

¹ κατατρύχουν: βασανίζουν

² «Και πνεύμα Θεού επεφέρετο επάνω του ύδατος»: φράση από το πρώτο βιβλίο (Γένεση) της Παλαιάς Διαθήκης, που αναφέρεται στη δημιουργία του κόσμου.

Κείμενο 2

Η λειψυδρία¹ και ο Μανώλης Γλέζος²

Προσέξτε τα λόγια του Μ. Γλέζου, εν έτει 1992, στο συμπόσιο του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, όπου μεταξύ των άλλων, διατύπωνε και τις ακόλουθες – επίκαιρες σήμερα, σκέψεις του για τη λειψυδρία:

«Το φάσμα της λειψυδρίας άρχισε να πλανιέται πάνω από την Ελλάδα και θα μας
5 απειλεί. Αυτή τη φορά όμως, θα πούμε το νερό νεράκι στη νιοστή³, αν δεν ληφθούν άμεσα και
δραστικά μέτρα με βιώσιμες προοπτικές. Οι αιτίες της λειψυδρίας στην πατρίδα μας οφείλονται
κυρίως στην υπερκατανάλωση, στη σπάταλη χρήση του νερού, στη ληστρική απομύζηση των
υδατικών αποθεμάτων, στην ανομβρία και στην ανύπαρκτη διαχείριση των υδατικών πόρων
μέσα από ουσιαστική έλλειψη πολιτικής που δεν βάζει στόχους βραχυχρόνιας αντιμετώπισης της
10 ανεπάρκειας νερού και δεν υλοποιεί κατάλληλα για κάθε περίπτωση μικρά έργα υποδομής για
ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος».

Ο Μ. Γλέζος, στις κατά τόπους προσκεκλημένες ομιλίες του για τους τρόπους αντιμετώπισης
της λειψυδρίας, μεταξύ των άλλων επικεντρώνεται στην αναχαίτιση της ελεύθερης απορροής του
νερού προς τη θάλασσα, μέσα από τη δικιά του εμπειριστατωμένη εμπειρία που αναπτύχθηκε
15 στ' Απεράθου της Νάξου από το 1987 και που αποτελεί φωτεινό παράδειγμα και αξιοπρόσεκτη
επιλογή για εφαρμογή εφαρμόσιμων πρακτικών σε κάθε περιοχή που έχει πρόβλημα λειψυδρίας.
Η ουσιαστική λύση της επάρκειας του νερού σε κάθε περιοχή της πατρίδας μας, είναι η κατακράτηση
του νερού των βροχοπτώσεων και η παρεμπόδισή τους ώστε να μη φεύγουν αναξιοποίητα προς
τη θάλασσα. Και μιλάμε για αναχαίτιση των χειμαρρικών νερών με μικρές αλλεπάλληλες
20 ιδιοκατασκευές και όχι μεγάλα έργα βάνανυσης παρέμβασης στο περιβάλλον. Το πείραμα
της Νάξου, όπου κατασκευαστήκανε μέχρι τώρα 78 χαμηλά φράγματα ανάσχεσης, αν μη τι άλλο
εμπλούτισε τα υπόγεια νερά με καταπληκτικά αποτελέσματα. Και να φανταστείτε ότι αυτά τα
λόγια ειπώθηκαν πριν από δεκαπέντε χρόνια, τα οποία παραμένουν ακόμη επίκαιρα και σήμερα.

*Δρ. Θόδωρος Κουσουρής, Περιβαλλοντολόγος, Τρίτη, 17 Απρίλιος 2007
Παραθέματα από την ιστοσελίδα www.ecocrete.gr/index, το βήμα των οικολογικών και
περιβαλλοντικών ομάδων της Κρήτης*

¹ λειψυδρία: έλλειψη νερού

² Μανώλης Γλέζος: πολιτική προσωπικότητα της Αριστεράς. Γνωστός τις τελευταίες δεκαετίες κυρίως για τις προσπάθειές του –ως δήμαρχος Απεράθου– να αναβαθμίσει την περιφέρεια.

³ στη νιοστή: έκφραση που χρησιμοποιείται για κάτι που λέγεται ή γίνεται πολλές φορές

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ Α

- Να εντοπίσετε και να σχολιάσετε τους τρόπους με τους οποίους το περιεχόμενο του Κειμένου 1 τονίζει το μήνυμα του Κειμένου 2.
- Συγκρίνετε τους τρόπους με τους οποίους η γλώσσα του αφηγητή στο Κείμενο 1 και του Μανώλη Γλέζου στο Κείμενο 2 εκφράζουν τη στάση απέναντι στο νερό που έχει το κάθε πρόσωπο.
- Συγκρίνετε τη λειτουργία που έχουν τα υφολογικά στοιχεία μέσα στο κάθε κείμενο.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β

Να αναλύσετε και να συγκρίνετε τα ακόλουθα δύο κείμενα.

Εξετάστε τις ομοιότητες και τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους, καθώς και στο θεματικό τους περιεχόμενο. Σχολιάστε πώς χειρίζονται οι συγγραφείς τη δομή, τον τόνο, τις εικόνες και άλλα υφολογικά στοιχεία για να μεταδώσουν το νόημα που θέλουν. Δεν είναι απαραίτητο να απαντήσετε ευθέως στις βοηθητικές ερωτήσεις που τα συνοδεύουν. Ωστόσο, καλό θα είναι να τις χρησιμοποιήσετε ως αφετηρία του συγκριτικού σχολιασμού που θα κάνετε.

Κείμενο 3

Ένα σύντομο μανιφέστο φιλοζωίας (με αφορμή μια συγκινητική επιστολή αναγνώστη)

«Αγαπητό μου K9¹

Είμαι 74 ετών ανάπηρος. Η γυναίκα μου είναι 72 και με μυοσκελετικά προβλήματα. Αγαπώντας παθολογικά όλα τα ζώα, φτάσαμε κάποτε να έχουμε δύο σκυλιά και τρεις γάτες εντός, και καμιά δεκαριά *demi-pensionnaires*², όλα μαζεμένα από αδέσποτα... Τώρα μας έμεινε μόνο μία γάτα από τα παλιά, μεγάλης ηλικίας. Θέλουμε αφάνταστα και άλλο ζώο για να μοιραστούμε τη ζωή μας. Όμως, δεν τολμάμε, γιατί δεν θέλουμε να αφήσουμε «πίσω μας» ένα ανυποψίαστο ζωάκι χωρίς εξασφαλισμένη προστασία. Θα μου πεις γιατί σ' τα γράφω αυτά, αφού δεν υπάρχει απάντηση. Ε, τα γράφω ως παράπονο, αφού χρόνια σε παρακολουθώ και ξέρω ότι θα με καταλάβεις, έστω κι αν δεν υπάρχει λύση να προτείνεις!

10

Με πολλή εκτίμηση, Δ. Κ.»

«Κανονικά» εμείς ζούμε περισσότερο από τα ζώα μας. Τα μεγαλώνουμε, τα βλέπουμε να γερνάνε, τα θάβουμε στην αυλή μας, ξεπερνάμε τη θλίψη της απουσίας και ξεκινάμε από την αρχή. Όμως, όχι ακριβώς «από την αρχή». Γιατί κάθε προηγούμενος σύντροφος μας κληροδοτεί τη γνώση, την ευμένεια³ και την ευαισθησία για να υποδεχτούμε πιο πρόθυμοι (με την αρχική έννοια του όρου) τον επόμενο. Κάποια στιγμή, ένας από τους «επόμενους» θα μας ξεπεράσει στην κούρσα της επιβίωσης. C'est la vie!⁴

15

Η λύση υπάρχει. Το K9 έχει φίλους, και οι φίλοι φαίνονται στην ανάγκη. Έτσι, λοιπόν, αναζητά ανάμεσά τους εκείνον που θα συνάψει μια συμφωνία κυρίων με τον συντάκτη της επιστολής, μια ιδιότυπη διαθήκη κληροδοτήματος με την οποία θα δεσμευτεί ότι θα αναλάβει αυτούς που θα μείνουν πίσω, αν μας προλάβουν τα γεράματα...

20

Αρνούμαι να πιστέψω ότι υπάρχει όριο ηλικίας στη φιλοζωία. Απλώς το αρνούμαι. Και περιμένω την ανταπόκρισή σας, για να επιβεβαιώσουμε ότι υπάρχουν και άλλοι αρνητές στην ίδια κατηγορία. Το e-mail της στήλης αναμένει τους επόμενους ανάδοχους γονείς, και επειδή θα είναι πολλοί, σας το δηλώνω από τώρα: «Θα τηρηθεί αυστηρή σειρά προτεραιότητας».

Γιώργος Φραντζεσκάκης, «K9 Life», Κ, Κυριακάτικη Καθημερινή, 22 Μαρτίου 2009

¹ K9: Η ζωοφιλική σελίδα στο Κ, ένθετο της εφημερίδας Κυριακάτικη Καθημερινή

² *demi-pensionnaires* (γαλλ.): ημι-οικότροφοι

³ ευμένεια: ευνοϊκή διάθεση

⁴ C'est la vie (γαλλ.): Έτσι είναι η ζωή

Κείμενο 4

Περιβαλλοντικό Κέντρο Αρκτούρος

Χρήσιμες πληροφορίες

Διεύθυνση: Αετός Φλώρινας

Τηλ./fax: 23860 41500

Ωρες λειτουργίας Κάθε μέρα – και τις αργίες – εκτός Τετάρτης, 10–17 όλο το χρόνο

5 Σύνοψη

Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ είναι μη κυβερνητική, μη κερδοσκοπική περιβαλλοντική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1992, για την προστασία της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος, με δράσεις έρευνας πεδίου, επιστημονικής μελέτης, ευαισθητοποίησης κοινού, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και εθελοντισμού για την προστασία της άγριας ζωής, την ενίσχυση της βιοποικιλότητας και της

10 αειφορίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Με στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση των Προστατευμένων Περιοχών και την παροχή ειδικής τεχνογνωσίας για τις επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον, ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ υλοποιεί εθνικά και διασυνοριακά προγράμματα για την προστασία των ορεινών οικοσυστημάτων με έμφαση στα μεγάλα θηλαστικά.

15 Καταφύγιο Καφέ Αρκούδας

Το Καταφύγιο της Αρκούδας είναι ο χώρος στον οποίο θα ζήσουν την υπόλοιπη ζωή τους πρώην αιχμάλωτες αρκούδες. Βρίσκεται ένα χιλιόμετρο ανατολικά της κοινότητας Νυμφαίου σε υψόμετρο 1350 μ. Καταλαμβάνει περιφραγμένη έκταση 50 στρεμμάτων, σε φυσικό δάσος οξιάς, ενώ η ευρύτερη περιοχή αποτελεί τυπικό βιότοπο της αρκούδας. Η περίφραξη αποτελείται από

20 μηχανικό και ηλεκτροφόρο τμήμα. Το ηλεκτρικό ρεύμα της περίφραξης δεν βλάπτει τα ζώα. Ο χώρος αυτός είναι τμήμα δασικής έκτασης 100 στρεμμάτων, του Δάσους της κοινότητας Νυμφαίου.

Το καταφύγιο προσφέρει τις βέλτιστες δυνατές συνθήκες για τη φυσική διαβίωση των ζώων, με την ελάχιστη δυνατή ενόχληση. Ακόμη, υπάρχουν διαθέσιμες δεξαμενές με άφθονο τρεχούμενο νερό καθώς και ειδική κτιριακή υποδομή για τον χειμέριο ύπνο. Το Καταφύγιο της Αρκούδας

25 αποτελεί έναν από τους πρωτοποριακούς χώρους φιλοξενίας άγριων ζώων σε όλη την Ευρώπη και οι εγκαταστάσεις του ακολουθούν τις πλέον σύγχρονες προδιαγραφές.

Γίνε εθελοντής στον Αρκτούρο

Σε όλες τις δράσεις του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ συμμετέχουν εθελοντές από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ συντονίζει προγράμματα ανταλλαγής εθελοντών σε συνεργασία

30 με τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εθελοντισμού EVS. Βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής είναι η διάθεση για δουλειά και η συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας. Ο εθελοντής δεν έχει καμία οικονομική υποχρέωση και του παρέχεται δωρεάν διαμονή στις περιοχές δράσεις.

Από την ιστοσελίδα agrotravel.gr. Η επίσημη ελληνική πύλη για τον τουρισμό υπαίθρου-αγροτουρισμό. Απρίλιος 2009

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ Β

- Συγκρίνετε τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους εκφράζουν τη ζωοφιλία τους τα Κείμενα 3 και 4.
- Με ποιους τρόπους ο τόνος και τα υφολογικά στοιχεία του κάθε κειμένου αποδίδει τους ιδιαίτερους στόχους του;
- Τι ρόλο παίζουν τα ζώα στη ζωή των ανθρώπων στα δύο κείμενα;